

Tehokkaat englanniksi kirjoittamisen strategiat

Natalie Reid: Getting Published in International Journals. Writing Strategies for European Social Scientists. Norwegian Social Research NOVA, Oslo 2010. 303 s. ISBN 978-827894338-0

Jokaisen kansainvälisiin lehtiin kirjoittavan tutkijan suurin jännitysmomentti on se, hyväksyykö lehti oman käsikirjoituksen vai ei. Vaikka tutkimuksen sisältö itsessään täyttäisi tieteenalan tiukimmatkin vaatimukset, varmuutta läpimenosta ei saa etukäteen. Eri-tyisen vaikeaa hyväksymispäätösten saaminen voi olla niille tutkijoille, jotka puhuvat äidinkielenään jotain muuta kieltä kuin englantia. Eurooppalaisten tutkijoiden tekstejä jo yli kymmenen vuotta editoinut Natalie Reid antaa kirjassaan konkreettisia ohjeita siihen, miten me muilta kielialueilta tulevat tutkijat voimme parantaa käsikirjoitustemme läpimenomahdollisuuksia.

Reid esittelee kirjassaan viisi strategiaa, jotka tarjoavat artikkelien kirjoittajille konkreettisia englanniksi kirjoittamisen työvälineitä. Työvälineet tekevät näkyväksi ne angloamerikkalaisen retoriikan säännöt, joiden pohjalta kansainvälisten lehtien päätoimittajat ja tarkastajat arvioivat ehdolle lähetettyjä artikkeleita ja tekevät niistä päätöksiä.

Reidin mukaan yhtään sanaa ei kannata kirjoittaa ennen kuin tutkija on löytänyt omalle tutkimukselleen parhaiten sopivan lehden

ja laatinut artikkelistaan runkosuunnitelman. Kaksi ensimmäistä kirjoittamisstrategiaa käsittelevätkin keinoja, joiden avulla tutkija voi analysoida tieteenalansa mahdollisia kohdelehtiä ja organisoida argumenttinsa angloamerikkalaisen normien mukaiseksi.

Tieteellisten lehtien valinta koostuu kahdesta osasta: karsimiseen tähtäävästä ja kielellisestä analyysistä. Tehokkaimmin valinnan voi tehdä abstrakteja analysoimalla. Karsintavaiheessa tutkija keskittyy löytämään lehden, jonka julkaisemaa keskustelua hänen oma artikkelinsa luontevasti jatkaa. Potentiaalisten lehtien listalta tulee poistaa ne, joiden menetelmät, pääteemat ja kysymyksenasettelu eivät vastaa omaa tutkimusta. Kielellisen analyysin tarkoituksena on ymmärtää ja omaksua valituksi tulleen lehden tyyli, jotta käsikirjoitus näyttää täsmälleen sellaiselta, joita lehti on jo aiemmin julkaissut. Mikään ei ärsytä päätoimittajia yhtä paljon kuin se, että kirjoittaja on jättänyt noudattamatta annettuja kirjoitusohjeita.

Angloamerikkalainen argumentaatio perustuu aristoteeliseen logiikkaan. Argumentaation tarkoituksena on vakuuttaa lukijat

kirjoittajan väitteen todenperäisyydestä todisteiden avulla. Kirjoittajan tulee löytää jokaiseen artikkeliinsa ne toimivimmat todistelukeinot, jotka parhaiten sopivat valittuun lehteen. Sen vuoksi eurooppalaisten tutkijoiden yleinen tapa kirjoittaa ensin artikkeli ja vasta sitten mieltä sopiva kohdelehti ei ole lainkaan suositeltavaa. Kiinnostavinkaan tutkimusasetelma tai hienosyisinkään analyysi eivät auta, jos teksti on kirjoitettu tutkijan omista lähtökohdista, eikä lehden.

Käytännön tasolla argumentaatio rakennetaan sisällöllisesti yhtenäisillä ja toisiaan loogisesti seuraavilla tekstikappaleilla. Jokainen kappale käsittelee vain yhtä asiaa ja alkaa lauseella, joka kuvaa lyhyesti sen, mistä kappale kertoo. Muut lauseet syventävät ensimmäisen lauseen lupaamaa asiaa, mutta eivät siirry käsittelemään mitään lupauksen ulkopuolelle jäävää. Loogisesti etenevän kappaleen tunnusmerkki on se, että jos kappaleen lauseet sekoitetaan satunnaiseen järjestykseen, kuka tahansa pystyy laittamaan lauseet vaivattomasti takaisin alkuperäiseen järjestykseen.

Kolmas ja neljäs strategia käsittelevät tekstin kirjoittamis-

ta virke-, lause- ja sanatasolla. Strategioiden tavoitteena on tuottaa yksiselitteisiä lauseita, joiden merkitys selviää yhdellä lukemisella. Selkeä teksti on lyhyttä, ytimekästä ja kieliopillisesti virheetöntä. Englanniksi kirjoittavan tulee sisäistä se tosiasia, että kirjoittaja vastaa aina oman tekstinä ymmärrettävyydestä, ei lukija. Kirjoittaja ei siis saa jättää lukijan arvailun varaan mitään. Sen sijaan lukijalle tulee kertoa kaikki argumentin kannalta tärkeät seikat, eikä olettaa, että lukija pystyy päättämään ne itse. Jos teksti on mahdollista ymmärtää väärin, se myös ymmärretään väärin.

Erinomainen akateeminen teksti noudattaa periaatetta ”vähemmän on enemmän”. Lyhyen ja ytimekkään englanninkielisen tekstin saa aikaan käyttämällä monipuolisesti sisältösanoja (verbejä ja substantiiveja) ja pitämällä rakennesanojen (prepositioiden ja adverbien) määrän mahdollisimman pienenä. Omaa tekstiä pitää karsia jatkuvasti, jotta argumentin ympäriltä saa poistettua kaiken epäolennaisen. Argumentin sisältö kannattaa rakentaa toimintaa tarkasti kuvaavien verbien varaan. Mitä vahvempi verbi, sitä vakuuttavampi lause. Reid varoittaa erityisesti varauksellisten ja lievennettyjen verbimuotojen, kuten ”can be said to” tai ”could be”, käytöstä. Se, mikä eurooppalaiselle kirjoittajalle edustaa akateemista harkintaa, tarkoittaa englanninkielisille lukijalle akateemista epävarmuutta.

Selkeä teksti syntyy englannin kielioppisääntöjä noudattamalla. Kieliopillisesti virheetön teksti soljuu esteettömästi eteenpäin, eikä lukijan tarvitse kertaakaan pysähtyä miettimään kir-

joittajan tarkoitusta. Väärinymmärrykset johtuvat useimmiten pronomien ja määreiden vääristä viittaussuhteista sekä passiivimuodon käytöstä. Epäselvyyttä aiheuttaa esimerkiksi se, jos lauseessa on useita substantiiveja, joihin ”it”-pronomini voi viitata, tai kun määre on kaukana substantiivista, jota se tarkentaa. Passiivirakenteet puolestaan kääntävät lukemisen luontevan suunnan päinvastaiseksi, koska ne poistavat lauseesta subjektin. Passiivin käyttö myös pidentää tekstiä tarpeettomasti. Usein passiivin muuttaminen aktiiviksi ja viittaussuhteiden korjaaminen vaativat näkökulman vaihtoa ja koko virkkeen kirjoittamista uudelleen.

Viidennen kirjoittamisstrategian, viimeistelyn, tarkoituksena on hioa tekstin pienimmätkin yksityiskohdat täydellisiksi. Pilkkujen ja oikeinkirjoituksen tulee olla kohdallaan, koska angloamerikkalaisen käsityksen mukaan teksti kuvaa kirjoittajan ajattelun tasoa. Epäselvä ja huolimaton teksti kertoo lukijalle ennen kaikkea siitä, että kirjoittaja ei osaa ajatella selkeästi. Lukija ei vakuutu kirjoittajan tieteellisestä pätevydestä, ja lopputuloksena on hylkäyspäätös. Englantia äidinkielenään kirjoittavat käyttävätkin lukuisia korjauskierroksia tekstin muokkaamiseen. Ei ole harvinaista, että kirjoittaja editoi tekstiään kymmeniä kertoja ja luetuttaa sitä kollegoilla ennen kuin tarjoaa käsitteellistä ensimmäiseenkin lehteen.

Eurooppalaisen kirjoittajan kannalta Reidin kirjoittamisstrategiat voi jakaa kahteen osaan: tekniseen suoritukseen ja argumentaation rakentamiseen. Reidin ohjeet englanniksi kirjoittamisesta teknisenä suorituksena on

helppo hyväksyä ja omaksua. Teos sisältää runsaasti yksityiskohtaisia esimerkkejä huonosti toimivista virkkeistä ja niiden korjauksista, jotka kertovat tarkalleen, millaiseen lopputulokseen kannattaa pyrkiä. Esimerkkien valossa lukija voi konkreettisesti todeta, miten ohjeiden mukaan kirjoittaminen todellakin tuottaa selkeää, helposti ymmärrettävää ja vaivattomasti etenevää tekstiä. Myös Reidin omaa tekstiä voi lukea esimerkkinä sujuvasta kielenkäytöstä.

Sen sijaan argumentaation rakentaminen angloamerikkalaisten normien mukaan voi eurooppalaisesta kirjoittajasta vaikuttaa liian voimakkaasti kantaa ottavalta ja jopa tieteellisen harkinnan puutteelta. Reid vastaa tähän kritiikkiin toteamalla, että yhä suurempi osa kansainvälisistä akateemisista lehdistä soveltaa teoksessa esiteltyjä loogisen todistelun periaatteita. Hän kuitenkin korostaa, että artikkelin rakenteen ja kirjoitustyylin tulee aina noudattaa valitun lehden linjaa. Se, mikä siis lopulta ratkaisee, on tutkijan valitsema kohdelehti sekä sen tyyli ja käytännöt.

Teosta voi suositella kaikille tutkijoille, jotka haluavat kehittää oman tieteellisen ammattitaitonsa ilmaisemista englannin kielellä. Reidin kirjoittamisstrategiat perustuvat ajatukselle työstää tekstiä niin kauan, kunnes sen sisäinen logiikka ja ulkoinen muoto vastaavat angloamerikkalaisen retoriikan vaatimuksia. Strategiat voi kiteyttää kolmeen perusohjeeseen: tiivistä, selkeytä ja tarkista. Kokeile ja katso, mihin se johtaa.

Soili Peltola